

Torsdag den 13. januar 2022 (D)

1

45. møde

Torsdag den 13. januar 2022 kl. 10.00

Dagsorden

- 1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 21:**
Forespørgsel til transportministeren om den danske luftfartsstrategi.
Af Henning Hyllested (EL) og Søren Egge Rasmussen (EL).
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:**
Forespørgsel til skatteministeren og klima-, energi- og forsyningsministeren om stigende energipriser.
Af Pernille Vermund (NB) m.fl.
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24:**
Forespørgsel til miljøministeren om udpegning af naturnationalparker.
Af Jacob Jensen (V) og Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 25:**
Forespørgsel til kulturministeren om et stærkt og levende kultur- og kunstliv.
Af Uffe Elbæk (FG) og Jan E. Jørgensen (V).
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 23:**
Forslag til folketingsbeslutning om retten til hjælp til børn som pårørende.
Af Trine Torp (SF) og Jacob Mark (SF).
(Fremsættelse 28.10.2021).

- 6) Forespørgsel nr. F 11:**
Forespørgsel til kulturministeren om historieskrivning i statsligt regi.
Af Henrik Dahl (LA) og Morten Messerschmidt (DF).
(Anmeldelse 09.11.2021. Fremme 11.11.2021).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

Dagsordenens punkt 6, forespørgsel til kulturministeren om historieskrivning i statsligt regi, udgår af dagsordenen i dag efter anmodning fra ministeren.

Det første punkt på dagsordenen er:

- 1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 21:**
Forespørgsel til transportministeren om den danske luftfartsstrategi.
Af Henning Hyllested (EL) og Søren Egge Rasmussen (EL).
(Anmeldelse 11.01.2022).
Sammen med dette punkt foretages:
- 2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:**
Forespørgsel til skatteministeren og klima-, energi- og forsyningsministeren om stigende energipriser.
Af Pernille Vermund (NB) m.fl.
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24:**
Forespørgsel til miljøministeren om udpegning af naturnationalparker.
Af Jacob Jensen (V) og Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Anmeldelse 11.01.2022).
- 4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 25:**
Forespørgsel til kulturministeren om et stærkt og levende kultur- og kunstliv.
Af Uffe Elbæk (FG) og Jan E. Jørgensen (V).
(Anmeldelse 11.01.2022).

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.
Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

- 5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 23:**
Forslag til folketingsbeslutning om retten til hjælp til børn som pårørende.
Af Trine Torp (SF) og Jacob Mark (SF).
(Fremsættelse 28.10.2021).

Kl. 10:00

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Forhandlingerne er åbnet, og vi starter med sundhedsministeren.

Kl. 10:01

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Ja, vi starter dagen med at behandle et beslutningsforslag fremsat af medlemmer af SF, og forslaget substans er, at man lægger op til, at regeringen skal sikre, at regioner og kommuner forpligtes til at udvikle en national praksis, som har til formål at reducere risikofaktorer for alle børn, hvis forældre, søskende eller en anden voksen, som barnet har bopæl hos, rammes af et dødsfald, kritisk sygdom, alvorlig skade, rusmiddelfafhængighed eller en psykisk lidelse.

Jeg må jo sige, at det er helt afgørende for alle de børn, vi taler om her, at de får den rette hjælp til at tackle de helt reelle udfordringer og de bekymringer, der naturligt opstår i sådan en svær livssituation, og derfor vil jeg sige fra starten af, at vi fra regeringens side er enige i intentionen. Der er behov for at få undersøgt og set meget grundigt på mulighederne for, hvordan vi får styrket hjælpen til børn som pårørende, og man kan se lidt af problemets omfang ved at se på de tal, jeg har her, og som er tal fra Kræftens Bekæmpelse, der har undersøgt den her problemstilling. Det er jo naturligvis ikke kun på kræftområdet, det sker, men det er også på kræftområdet, og tal fra Kræftens Bekæmpelse viser, at der hvert år er 35.000 børn, der oplever, at deres forælder indlægges med en alvorlig kritisk sygdom, og der er 300.000 børn, der vokser op i familier med psykisk sygdom.

Derudover er der hver dag fem børn, som mister en af deres forældre, og vi har 122.000 børn, som lever i en familie med misbrugsproblemer. Så det er et omfattende problem, og hver eneste af de her skæbner, af de her børneliv, er jo børneliv, som skubbes ud i en risiko for, at de kan vokse op meget, meget tæt på de her massive problemer og også under vilkår, som er meget vanskelige, og derfor skal samfundet selvfølgelig være der for dem. Og det siger jo sig selv, men vi kan faktisk også se af datamaterialet, at alle de her børn er i forhøjet risiko for at droppe ud af deres uddannelse, at de er i forhøjet risiko for selv at udvikle et misbrug, og at de også er i forhøjet risiko for depression og for at opleve social isolation og opleve ensomhed, og alle de ting kan jo skabe nye problemer for dem. Så det er, vil jeg sige, risikofaktorer, der taler deres tydelige sprog, og det er samfundets opgave at gribe de børn, der har brug for hjælp og støtte, og der er mange af dem, som tallene jo helt klart siger.

Det er jo også afgørende, at den hjælp, der tilbydes, skal tilrettelægges mest hensigtsmæssigt og som en helhedsorienteret indsats, som ser på hvert enkelt barns behov, og der skal vi altså være langt bedre til at gøre os uafhængige af de sektorgrænser, som vi kan se i dag. Opgaverne skal løses der, hvor behovet er, og hvor det giver mest værdi for det enkelte barn, og derfor er det også en opgave, hvor vi ud over det rent faglige skal have et overblik over de økonomiske konsekvenser og så se på, hvor vi har vores ambitioner, og hvordan kan vi få dem afstemt i forhold til en mulig finansiering. Børn som pårørende er jo ikke en ny dagsorden, det er en dagsorden, som man har arbejdet på, også før jeg kom ind i ministerkontoret, og før den nuværende ordfører blev ordfører, og der foregår jo et grundigt og fagligt flot arbejde, men der er også behov for at styrke indsatsen. Men jeg vil her indledningsvis sige lidt om, hvilke bestemmelser og hvilke indsatser vi har i dag på sundhedsområdet på det her område.

Hvis man går 10 år tilbage i tiden til 2012, offentliggjorde Sundhedsstyrelsen »Anbefalinger til sundhedspersoners møde med pårørende til alvorligt syge«, og de anbefalinger indeholder anvisninger til, hvordan sundhedspersoner skal identificere pårørendes behov for støtte og inddragelse i løbet af et patientforløb, og der er altså i de anbefalinger et fokus på børn som pårørende og deres behov for støtte ved alvorlig sygdom eller dødsfald hos en forælder eller søskende. Der er i de faglige miljøer en enighed om, at anbefalingerne er

gode, men det er naturligvis også en forudsætning, at man anvender anbefalingerne ude hos sundhedspersonalet.

Kl. 10:06

Derudover har vi aktuelt en række bestemmelser i sundhedsloven om personers ret til tilskud til psykologbehandling i praksissektoren. Der gælder bl.a. en ret til tilskud til psykologbehandling, hvis man er pårørende til alvorligt psykisk syge personer eller personer ramt af invaliderende sygdom, eller ved dødsfald.

Derudover har vi igangsat vores arbejde med en 10-årsplan for psykiatrien. I dag kunne vi jo stå op til, at morgenaviser og morgenradioaviser var fulde af den faglige diskussion, som allerede er startet, nu det faglige oplæg er præsenteret. Og den debat ser jeg meget, meget frem til, men i den debat handler det jo også om en indsats, i forhold til hvis man er pårørende til alvorligt psykisk syge personer eller personer ramt af invaliderende sygdom, eller ved dødsfald.

Sundhedsstyrelsen har præsenteret det her i dag, og samtidig med det er der i satspuljen for 2019 og frem til 2023 afsat 11 mio. kr. til et kompetencecenter for børn som pårørende til mennesker med psykiske lidelser. Derudover har vi i regeringen sammen med SF, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne i forbindelse med den seneste finanslov afsat 5 mio. kr. årligt fra 2023 til 2025 til børn som pårørende til forældre med alvorlig psykisk eller somatisk sygdom og til børn med vold i familien. Det er penge, som vi sammen skal aftale hvordan bedst kommer til gavn for den her målgruppe. Så det er noget af det nationale, der er sket, og noget, som altså sker fortsat.

Også i vores regioner er der løbende fokus på arbejdet med børn som pårørende. Hvis man skruer tiden tilbage til 2019, præsenterede Danske Regioner her deres udspil »Sundhed for alle børn og unge«, og et af udspillet initiativer var netop en mere systematisk indsats til børn som pårørende. Og det indebærer, at regionerne arbejder hen imod en mere systematisk opsporing og systematisk støtte af børn og unge under 23 år som pårørende til forældre, der er alvorligt eller langvarigt syge. Indsatserne har for øje at styrke det tværsektorielle samarbejde på tværs af regioner og kommuner. Der er bl.a. fokus på kompetenceudvikling af sundhedspersonalet, f.eks. ved at uddanne nøglepersoner, der kan håndtere støtte af børn som pårørende til psykisk syge.

Så gennemgangen viser, at det jo ikke er, fordi der ikke sker noget på området i forhold til indsatser. Der er fokus på hjælp og støtte til børn som pårørende.

Inden for andre ressortområder er der også relevante bestemmelser og indsatser, der omfatter børn som pårørende i større eller mindre omfang. Social- og Ældreministeriet har oplyst os op til den her diskussion, at børn som pårørende er omfattet af bestemmelser i serviceloven, og det gælder eksempelvis, at offentligt ansatte har en pligt til at underrette de kommunale myndigheder, hvis de under deres arbejde får kendskab til eller grund til at tro, at et barn kan have behov for særlig støtte.

I de tilfælde, hvor kommunen modtager en underretning, skal de sikre, at der igangsættes en rettidig og systematisk vurdering af underretningen. Hvis der er en forventning om, at barnet har behov for særlig støtte, skal der iværksættes en børnefaglig undersøgelse. Og på baggrund af den børnefaglige undersøgelse vurderer kommunen, om der er behov for at iværksætte særlig støtte til barnet eller den unge. Den særlige støtte kan f.eks. være støtte i form af familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer; det kan være en fast kontaktperson, der kan støtte barnet eller den unge; det kan også være psykologhjælp.

Vi har også fået oplyst fra Børne- og Undervisningsministeriet, at mange skoler i praksis har AKT-vejledere – AKT-vejledere er adfærds-, kontakt- og trivselsvejledere. De har også andre vejledere, som kan støtte børn som pårørende, når der er behov for det. Og så

har vi også PPR – Pædagogisk Psykologisk Rådgivning – der kan inddrages i arbejdet med at støtte elever i mistrivsel.

Så vi kan konstatere, hvis vi laver sådan en overflyvning af området, at børn som pårørende er omfattet af flere *forskellige* ressortområder – social- og sundhedsområdet og børne- og undervisningsområdet – bl.a. på tværs af den kommunale og regionale sektor. Der er indsatser fra kommuner og regioner og fra statens side. Ifølge Sundhedsstyrelsens anbefalinger er det vigtigt, at der netop er et godt samarbejde på tværs af de her sektorer, for at sikre god sammenhæng og høj behandlingskvalitet i den hjælp, vi kan tilbyde.

Kl. 10:11

Som jeg startede med at nævne, anerkender vi fra regeringens side den intention, der er, om at undersøge mulighederne for at styrke hjælpen til børn som pårørende. Før vi fremsætter en eventuel lovgivning, er det vores vurdering, at der er behov for, at vi løfter blikket. Nu har jeg gennemgået, hvilke indsatser der er ved sådan en overflyvning af dem, men vi er nødt til at have en mere grundig afdækning af den samlede indsats og de bestemmelser, der gælder på tværs af sorgområder. Jeg vil først og fremmest afdække problemet nærmere, og så kan vi målrette løsningerne, så de kommer børn som pårørende til gode. Men det er afgørende, at de berørte børn mødes af en helhedsorienteret indsats, der tager afsæt i børnenes behov, og som ikke er begrænset af sektorområders afgrænsning. Børnene skal møde et system, der er der for dem, og som hænger sammen for dem.

Der kan også være økonomiske konsekvenser ved sådan et forslag her. Det er vi selvfølgelig også nødt til at belyse. Det er klart, at vi ikke kan udskrive dækningsløse checks. Det er klart, at der ikke er afsat varig finansiering af det her forslag, og skulle det betyde, at der skal findes finansiering, er det jo en fælles opgave at finde den.

På den baggrund foreslår regeringen, at der nedsættes en arbejdsgruppe. Det er en arbejdsgruppe, som vi foreslår skal arbejde hurtigt. Den vil bl.a. have til formål at komme med anbefalinger til initiativer, herunder eventuel ny lovgivning, der kan reducere risikofaktorer for børn som pårørende og afdække de økonomiske konsekvenser forbundet med eventuelle nye initiativer. Vi foreslår, at det bliver en bredt sammensat arbejdsgruppe. Vi foreslår, at den arbejdsgruppe bl.a. nedsættes med repræsentanter fra ministerierne, men også fra Danske Regioner og KL og andre relevante organisationer. Jeg vil meget gerne enten her eller i den efterfølgende udvalgsbehandling, hvis der er opbakning til det, have input til, hvilke relevante organisationer der kunne være med i sådan en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe. Mit oplæg vil så også være, at den vil få til opgave at afrapportere allerede i midten af det her år, og det vil så sige, at hvis det munder ud i et forslag om en lovgivning, vil forslaget kunne fremsættes i det kommende lovprogram, der vil blive præsenteret efter sommer – hvis det er det, man ender ud med.

Det vil jeg selvfølgelig se frem til at diskutere med udvalget, og hvis der er opbakning til det, ser jeg frem til at følge op på arbejdsgruppens anbefalinger, herunder også eventuel lovgivning på området. Tak.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til sundhedsministeren. Der er korte bemærkninger. Det er først fru Trine Torp, SF.

Kl. 10:14

Trine Torp (SF):

Tak for det, og tak for oplæsningen af alt det, man kan gøre. Men forslaget er jo netop fremsat, fordi den indsats, der er, er spredt og ikke så systematisk og sammenhængende, som vi godt kunne ønske os, og det handler også om meget tidlig forebyggelse og ikke kun om der, hvor der skal sættes egentlige indsatser i gang. Ministe-

ren og jeg havde en rigtig god debat på folkemødet her i sommer, hvor Psykiatrifonden og Ole Kirk's Fond havde arrangeret en debat omkring pårørende i familier med psykiske lidelser. Vi var sådan set enige om, og det var panelet også, at ingen børn skal overvære og risikere psykiske og sociale problemer, fordi de vokser op i en familie med f.eks. psykiske lidelser. På Psykiatrifondens hjemmeside er vi begge to citeret, og ministeren sagde dengang – og jeg citerer fra hjemmesiden:

»Det er ikke i orden, at vi som samfund opfordrer til og anbefaler, at man gør en indsats, men at der så ikke sker noget. Nu må vi som samfund træde længere frem og få det til at ske.«

Mener ministeren stadig det?

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 10:15

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja, det mener jeg hundrede procent. Jeg vil også sige tak til SF for at bringe det her op og sige tak til alle de andre interessenter og partier, som løbende bringer det her emne op. For mig at se er analysen den, at vi nu i 10 år har haft nogle meget fornuftige og meget gode retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen, altså faglige retningslinjer. Vi har sektorer, som prøver at komme med initiativer og prøver at komme det her i møde, men der er altså en for stor risiko for, at det, som de her børn og unge – og det er jo rigtig mange børn og unge, vi taler om her; jeg nævnte tallene i min tale – mødes med, er for fragmenteret, for tilfældigt, for lidt sammenhængende. Det er derfor, jeg foreslår, at vi får lavet sådan en arbejdsgruppe, som i løbet af de næste få måneder får analyseret det her og når frem til, hvad det så er, vi konkret skal gøre for at få samlet indsatserne bedre.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Trine Torp.

Kl. 10:16

Trine Torp (SF):

Skal jeg forstå det sådan, at det, som ministeren sagde i sommer om at træde længere frem, så betyder, at det at lave en afdækning er det samme som at træde længere frem i forhold til de her børn? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål handler om, at ministeren dengang også sagde, at vi er hamrende ringe til at lave forebyggelse, og at det er vanvittigt, hvad vi bruger af summer på noget, vi kunne forebygge, så man skal ikke spørge, hvad det koster, men om, hvad vi sparer. Vil det også være en del af de udregninger, som sådan en afdækning skal indeholde, altså hvad vi sparer ved at give de her børn den rette indsats?

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 10:16

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja, jeg foreslår, at afdækningen selvfølgelig skal handle om indsatsen, men den må jo også handle om det økonomiske i det. Det er vi jo nødt til også at have med. Og hvis det kræver en varig finansiering, må vi jo drøfte med hinanden, hvordan vi så får finansieret det. Men hvis der er noget, hvor man siger, at en hurtig indsats kan give et bedre liv til den enkelte, men også vil kunne spare samfundet for noget senere hen, så mener jeg, at det må høre med i den politiske diskussion, vi skal have.

Kl. 10:17

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 10:17

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Venstre har været optaget af lige præcis den her problemstilling i mange år efterhånden. Jeg kan næsten ikke forestille mig noget værre i et barne- eller ungdomsliv, end at ens mor eller far lige pludselig bliver alvorligt syg eller dør, så ens ankerperson bliver revet væk fra en. Jeg kan faktisk næsten ikke forestille mig noget værre. Derfor var jeg sådan set også glad for at høre ministerens tale. Den vil jeg gerne kvittere for. Jeg kan høre, at regeringen, hvad skal man sige, er på linje med os i forhold til bekymringen for de tusindvis af børn og unge, som det drejer sig om.

I et svar til Folketinget skriver ministeren den 4. november 2021, at problemstillingen her vil blive adresseret i regeringens kommende 10-årsplan for psykiatrien. Og nu har vi jo i dag set det faglige oplæg fra Sundhedsstyrelsen, nemlig 37 anbefalinger. Det fortjener stor ros. Men det store spørgsmål og det springende punkt er jo her, hvornår regeringen lægger sit forslag til en kommende psykiatriplan frem.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:18

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jeg mener, at det her hører med i indsatsen for at styrke psykiatrien og i en 10-årsplan for psykiatrien. Der er to helt klare brændende platforme, som Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen i deres oplæg har lagt frem for os politikere og til offentligheden i dag, og en af dem er jo netop en tidlig indsats for børn og unge, som kan være udsatte af den ene eller den anden årsag. Og her har vi børn og unge, som netop er udsatte af en klar årsag, som man endda rimelig hurtigt og nemt kan identificere. Så jeg tolker Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsens oplæg som en meget, meget klar anbefaling og som en klar beskrivelse af initiativer, der netop også kan komme den her gruppe til gavn. Det ser jeg frem til at drøfte med partierne.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jane Heitmann.

Kl. 10:19

Jane Heitmann (V):

Men ministeren svarer jo ikke på det, jeg spørger om. Jeg spørger jo om det, som ministeren selv har skrevet i et svar fra den 4. november 2021, netop at problemstillingen her – og jeg citerer – vil blive adresseret i regeringens kommende 10-årsplan for psykiatrien.

Nu har vi det faglige oplæg, så derfor er det jo helt legitimt at spørge regeringen: Hvornår kommer regeringen med sit udspil til en kommende 10-årsplan for psykiatrien? For det er jo bl.a. i den plan – og det er jeg glad for regeringen her tilkendegiver – at vi også skal håndtere de her svære, men meget vigtige problemstillinger for vores børn og unge.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Vi vil forsøge at time de politiske forhandlinger, så godt vi overhovedet kan. Det afhænger lige af, om Folketinget er enig med os i at have det her hurtigtarbejdende udvalg. Og hvis det kommer med noget, skal vi lige time psykiatriplanen også i forhold til det. Det er jo et vigtigt hjørne, men ikke det eneste hjørne eller punkt, der vil være i en 10-årsplan for psykiatrien. Det må vi så få timet. Jeg har ikke lagt mig fast på præcis hvornår. Nu har vi modtaget det her i dag, hvor det blev offentliggjort, og der er en række møder med Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen. Dem ser jeg frem til. Så først og fremmest er det det faglige arbejde, som vi vil sikre bliver bredt funderet.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Rohde, KD.

Kl. 10:20

Jens Rohde (KD):

Nu er jeg jo fodboldfan, og her for ikke så lang tid siden så jeg Liverpool spille en fodboldkamp: Diogo Jota dribler sig helt fri, han står ved målfeltet, og der er en markspiller inde i målet, og så knalder han til bolden, og så ryger den ud – manden brænder fuldstændig en af måske Premier Leagues største oplagte chancer i dette år, måske i dette årtusind. Jeg tænker, at formanden også så den kamp. Sådan har jeg det næsten lidt, når nu ministeren står her med måske et af de vigtigste og bedste beslutningsforslag, der er lavet – i denne folketingssamling i hvert fald. Så tager jeg ikke munden for fuld.

Hvorfor tager regeringen så ikke bare imod det med kyshånd og sparker den bold i mål? For det er så oplagt. Og det er jo afdækket. Og det er jo tydeligt, at patientforeningerne i Kræftens Bekæmpelse kæmper og kæmper ude i kommunerne – og der sker for lidt.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:22

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil sige, at jeg er helt enig i, at vi har en udfordring, vi har et problem. Jeg er også enig i, at det ikke er, fordi vi mangler faglighed eller faglige anbefalinger, for de findes; men det handler om sammenhængen, og udfordringen ved det her beslutningsforslag, som jeg også synes er godt og har rigtig gode intentioner, er, at det pålægger os at lave en lovgivning. Vi er jo nødt til at vide præcis, hvordan den lovgivning så skal strikkes sammen – er der behov, og er det det, der er det rigtige?

For erfaringen herindefra er jo også en gang imellem, hvis man nu skal være sådan lidt ærlig, og det skal man jo være på Folketingets talerstol, at man nogle gange forhaster sig, og så tror vi, det er fikset med en lov. Det er jo ikke altid, at det lige er fixet med en lov. Det kan være, at der er andre ting. Det kan være, at det skal være en lov på en anden måde, end vi lige kan finde på herinde.

Jeg tror i hvert fald på, at det er vigtigt, at vi får forandret det. Og det, jeg foreslår med det her, er at nedsætte et hurtigtarbejdende udvalg. Og hvis det kommer op med den idé om en lov, så lad os tage drøftelser omkring det, og så vil vi selvfølgelig være klar til følge op på det.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Rohde.

Kl. 10:23

Jens Rohde (KD):

Men de erfaringer har vi jo allerede, minister. Vi har dem fra Norge, vi har dem fra Sverige – altså med, hvad det betyder for det systematiserede. Det har altid undret mig, at hverken Venstre eller Socialdemokratiet – som de to store partier – har villet være med til at lave lovgivning her eller har villet være med til at følge den systematisering, som en lovgivning giver, og som vi har erfaringer med fra de andre nordiske lande. Så vil ministeren ikke godt skynde sig? Det er vigtigt.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:23

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jo, og det er vigtigt. Nu skal jeg ikke lægge ord i munden på Venstre, men jeg hørte, at de også adresserede, hvor vigtigt det var for Venstre – og det er det i hvert fald også for Socialdemokratiet. Jeg hører også ved mine drøftelser med ordførerne om de her emner, at det er vigtigt for alle partier – så der er ikke meget partipolitik i det.

Men der skal selvfølgelig være en sundhedsfaglighed i det. Vores forslag er et hurtigtarbejdende udvalg med de interessenter, som Folketinget nu foreslår skal med, og som jeg håber vi kan blive enige om. Og de skal afrapportere allerede til sommer, så vi kan nå at få det på lovprogrammet, hvis det er det, der bliver anbefalingen.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Christina Thorholm, Radikale Venstre.

Kl. 10:24

Christina Thorholm (RV):

Lovgivning er vigtigt, og vi er nødt til at få det afdækket. Men jeg bliver bekymret, når ministeren taler ind i, at PPR og indsatsen i folkeskolen og AKT skulle kunne dække behovet, for det kræver jo netop en særlig faglighed i forhold til børn og unges sorg, når de mister eller de har svær sygdom i familien, og vi ved jo, at ofte har de ikke den faglighed i kommunerne. Så hvad er det, ministeren tænker på, når han siger det? Jeg tænker, at det på ingen måde opfylder til det behov, de børn har, for at få en forebyggende indsats, og dermed mener jeg også, at de har krav på, at der bliver nogle nationale kvalitetsplaner, som både taler ind i den forebyggende og den behandlende indsats, så de får krav på noget og ikke en mere tilfældig indsats fra en AKT-medarbejder, som ikke ved noget om sorg og de her problemstillinger.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:25

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Men det er jo en af de problemstillinger, der er. En af de opfølgninger, der er sket, er, at man har forsøgt at uddanne nøglemedarbejdere med præcis de her særlige kompetencer, som man skal have. Noget, man kan sige om de medarbejdere, der er på skolerne, og som bliver nævnt her, er jo, at de er tæt på børnene og tæt på børnenes lærere osv., og det vil sige, at det er nogle af de steder, hvor vi som samfund er tæt på og kan være hurtige til at opfange, at her skal der altså en særlig indsats til. Men det er i forbindelse med systematikken i indsatsen på tværs af sektorerne, at jeg tror vi har det største arbejde foran os.

At vi gør det bedst ved en lov, kan sagtens være, og lad os så kigge på det, men det kan også være, at man kan gøre det på en anden måde. Så lad os finde den klogeste måde at gøre det på. Men jeg er da helt enig i det, og hvis det lød, som om jeg smed ansvaret fra mig eller sagde, at det jo allerede fungerer perfekt, var det ikke det, min tale skulle være udtryk for. Min tale skulle være en oplystning af, at der findes forskellige indsatser, men at indsatsen har karakter af at være for sporadisk, for tilfældig og for spredt og splittet.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Christina Thorholm, værsgo.

Kl. 10:26

Christina Thorholm (RV):

Ja, og det er jo af fagfolk, som har en læreridentitet og ikke nødvendigvis den fagspecielle viden, det handler om, når man har med meget sårbare at gøre. Det er i hvert fald min oplevelse af velfærds-systemet. Jeg bliver bekymret, når ministeren bruger de her eksempler, og når han ikke forstår kompleksiteten i de fagligheder, der skal til, og den systematik, der skal være, i forhold til indsatsen her.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:26

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Så var det måske et dårligt eksempel, jeg kom med. Det var udelukkende for at give en overflyvning af de forskellige indsatser og også for at anerkende det gode arbejde, der gøres, men også for at være ærlig og sige, at det gode arbejde er for sporadisk og for tilfældigt, og at der er for stor afstand mellem sektorerne. Det er jo noget af det, som det her beslutningsforslag adresserer, og det er i forbindelse med det, at jeg foreslår, at vi nedsætter en arbejdsgruppe, der fagligt kvalificerer det og derefter kommer med anbefalinger til, hvad vi som Folketing skal gøre. Og skal det være en lovgivning, er vi meget, meget åbne over for det.

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og det betyder efter lidt afspritting, at vi går i gang med ordførerrunden. Fru Julie Skovsby, Socialdemokratiet.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Tak til SF for at rejse et meget vigtigt emne: hvordan vi som samfund sikrer bedre hjælp til børn som pårørende. Det kan eksempelvis være børn i familier, der er ramt af et dødsfald, alvorlig psykisk eller fysisk sygdom eller misbrugsproblemer. Der er for mig og Socialdemokratiet ingen tvivl om, at de børn skal have hjælp. Børnene står i en meget sårbar situation og risikerer alvorlig mistrivsel – en mistrivsel, som risikerer at sætte varige spor resten af livet, som kan påvirke både relationer til andre og muligheden for eksempelvis at gennemføre en uddannelse. Derfor er vi også helt enige i de intentioner, der ligger bag forslaget. Vi skal gøre det bedre og sikre, at alle børn får den nødvendige hjælp. Det må ikke afhænge af din bopæl, om du får den hjælp, du har behov for.

Jeg har fra mit eget arbejde på psykiatriområdet desværre også hørt fortællinger om, hvordan børn stod uden professionel hjælp, når mor eller far blev indlagt. Her har vi fokus på at sikre hjælp til den, der bliver indlagt, men nogle gange glemmer vi måske, at

der bag indlæggelsen også gemmer sig en familie med børn, som gennemgår en svær tid. Jeg husker bl.a. en meget stærk fortælling fra Jonas – en ung mand, som deltog i vores høring i Sundhedsudvalget i efteråret. Han fortalte, hvordan han havde oplevet sin mor blive indlagt gentagne gange, uden at nogen tog fat i ham og tilbød ham hjælp.

Derfor er vi også enige i, at der er behov for at sikre bedre hjælp til børn som pårørende. Vi har jo allerede taget et første skridt med finansloven. Her blev vi enige om at afsætte 5 mio. kr. om året i perioden fra 2023 til 2025.

Vi må også erkende, at det her er et kompliceret område, hvor der er mange forskellige aktører og forskellige lovgivninger, som spiller sammen. Og hvor ligger ansvaret? Er det hospitalet? Er det skolen? Er det kommunen? Er det regionerne? Det handler både om sundhedspolitik, socialpolitik og undervisningspolitik. Derfor er det vigtigt, at vi får tænkt det hele sammen, ellers risikerer vi at opbygge nye systemer, der ikke arbejder godt nok sammen.

Det er jo netop et af de store problemer i dag, når vi kigger på eksempelvis psykiatrien. Her mangler der netop sammenhæng mellem de forskellige indsatser, der går på tværs af forskellige områder. Derfor kan vi også bakke op om den model, der er skitseret af sundhedsministeren: at der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe, som får til opgave at gennemgå den nuværende lovgivning og de indsatser, der allerede ligger på bl.a. sundhedsområdet og undervisningsområdet, og på den baggrund vurdere, om der er behov for ny lovgivning, og om vi på andre måder kan styrke hjælpen til børn som pårørende. Det vil også give et godt udgangspunkt for at drøfte udmøntningen af de penge, vi næste år har afsat til området.

Jeg synes, det er godt, at der også lægges op til at inddrage organisationer på området, som har stor viden om problemerne, i, hvordan vi bedst kan hjælpe de pårørende. Samtidig skal vi også om kort tid i gang med forhandlingerne om en 10-årsplan for psykiatrien, hvor spørgsmålet om børn og unges trivsel også bliver et vigtigt emne.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er korte bemærkninger. Først er det fru Trine Torp, SF.

Kl. 10:32

Trine Torp (SF):

Tak for det. Psykiatriplanen kommer til at handle om psykiske lidelser. Det her forslag rækker jo lidt ud over det. Jeg fik lyst til at sige, at på den høring, som ordføreren nævner, hvor en ung mand også deltog – jeg kan ikke huske, om det var ham, eller om det var en anden, der sagde det – blev det sagt, at det er oftere, at sundhedspersonalet spørger ind til, om der er en hund i hjemmet, der skal passes, end de spørger ind til, om der er nogle børn.

Det her forslag handler jo ikke kun om indsatser, der skal sættes i gang, og om hjælp og helhedsorienterede indsatser til familien. Det handler også om overhovedet at opdage, at der er børn, at der en systematik i at registrere og opspore, om der er nogle børn, og så selvfølgelig at have nogle muligheder for at kunne hjælpe dem, men også at støtte forældrene i at tale med deres børn om den sygdom eller den psykiske lidelse, forældrene eventuelt måtte have.

Så jeg vil bare høre i forhold til de anbefalinger, som nu har eksisteret i 10 år på det her område, og som er rigtig gode, og som endnu ikke virker derude: Hvordan vil Socialdemokratiet så sørge for, at de kommer til at blive fulgt?

Kl. 10:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:34

Julie Skovsby (S):

Tak for også at nævne den høring, vi havde i efteråret i Sundhedsudvalget. Jeg synes som sagt også, at den var utrolig nyttig med hensyn til også at se omfanget af det her problem og den kompleksitet, der ligger i det. Og jeg deler fuldstændig SF og ordføreren synspunkt om, at det her er et sted, hvor vi skal handle, og hvor vi skal få afdækket også det, som der allerede ligger. Anbefalingerne er en af de mange ting, der allerede ligger, og hvorfor virker de ikke, som de skal, i dag? Det synes jeg er meget interessant at få nærmere belyst.

Kl. 10:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Trine Torp.

Kl. 10:35

Trine Torp (SF):

Jeg synes, det er glimrende at inddrage de der organisationer i at forberede et kommende lovarbejde. Forslaget her handler om, om vi vil lave nogle lovgivningsmæssige forpligtelser. Så når Socialdemokratiet er usikre på, om der overhovedet skal være lovgivning på det her område, må jeg spørge: Hvad skal overbevise Socialdemokratiet om, at lovgivning er nødvendig?

Kl. 10:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Julie Skovsby (S):

Jeg er ikke i tvivl om, at der skal være lovgivning, for vi har lovgivning i dag, men den virker ikke rigtig. Skal det ændres, skal det justeres, eller er der noget i selve implementeringen af den lovgivning, de anbefalinger og de mange initiativer, vi har, som ikke virker? Det er det, det er meget vigtigt at få afdækket, sådan at vi netop kan få lovgivningen til at virke.

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 10:36

Jens Rohde (KD):

Jeg har næsten ondt af fru Julie Skovsby – jeg kan næsten mærke, at fru Julie Skovsby egentlig bare synes, at selvfølgelig bør man stemme ja til det her. Men jeg kan godt huske fra dengang, jeg var politisk ordfører for et stort parti, der havde regeringsmagten, når andre kom med et beslutningsforslag og man syntes: Det er jo megagodt, hvorfor stemmer vi ikke for det? Men det gør man bare ikke. Og det synes jeg måske er sådan lidt en christiansborgkultur, som vi godt kunne komme lidt ud over.

For sandheden, fru Julie Skovsby, er jo, at der i dag er kæmpestor forskel på, om der bliver gjort noget ved det, i forhold til hvor man bor. Og sandheden er, at vi har diskuteret det her så længe politisk og kigget på de anbefalinger så længe politisk, og vi har set erfaringerne fra andre lande med, hvordan det virker, at vi komplicerer det unødigt. Og det er min oplevelse, at fru Julie Skovsby komplicerer det her unødigt og bruger det som argument for, at der ikke skal handles her og nu, efter 10 år med anbefalinger.

Kl. 10:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:37 sommeren afrapportere til udvalget. Kan Socialdemokraterne bakke det op?

Kl. 10:41

Julie Skovsby (S):

Jeg synes ikke, at jeg komplicerer det unødigt, for jeg synes – og det mener jeg egentlig også at vi fra Sundhedsudvalget, der deltog i efterårets høring, fik et indtryk af – at det er et kompliceret område, at der er utrolig mange instanser, der skal spille sammen, og at det i dag er for tilfældigt, om man får den hjælp, man har brug for.

Der er mange initiativer, der er mange sektorer, der er mange ministerier, der er inde over, men der mangler noget i samspillet. Og derfor er det helt rigtigt, at der bliver nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, og at den her arbejdsgruppe hurtigt får afdækket, hvorfor det er, at det ikke virker, som det skal, i dag, og hvorfor det er, at de her børn ikke får den hjælp, som de har behov for.

Kl. 10:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:38

Jens Rohde (KD):

Jamen det er jo, fordi de anbefalinger, som vi kender alt for godt, ikke er lov, og dermed er det ikke systematiseret, og når det ikke er systematiseret, er der for meget, der ender mellem de forskellige stole, sådan som fru Julie Skovsby sådan set også ganske rigtigt beskriver det. Og det er jo det, SF's glimrende forslag her prøver at tage hånd om – det er faktisk at lave en lovgivning og tage fat på ting, vi godt ved skal til, for at vi får det her til at virke. Så kom nu i gang, og få sparket den bold i mål.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:39

Julie Skovsby (S):

Jeg synes, hr. Jens Rohde lige skulle høre, hvad ministeren sagde om en overflyvning, i forhold til hvad der allerede er. Og det mener jeg man skal gøre – netop se på, at det jo ikke kun er de her anbefalinger, det handler om. Var det nu bare det, var det nemt at gå til, men det er jo alle de andre områder, det også handler om. Det handler også om skolen, det handler også om hjemmet. Og derfor er jeg stadig væk af den holdning, at vi skal have en arbejdsgruppe.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 10:39

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Også tak til ordføreren for talen. Mere end 330.000 børn og unge mellem 0 og 17 år har mindst en forælder, som har en psykisk lidelse. Mange af dem lever en umådelig kummerlig tilværelse, fordi de ikke bliver taget ordentligt hånd om, de bliver ikke hørt, de bliver ikke set, og vi ved jo, at mange af dem selv vil få en psykiatrisk diagnose i voksenlivet, så der er i den grad brug for indsatser.

Jeg vil godt tilkendegive, allerede her før jeg skal holde min ordførtale, at vi fra Venstres side sådan set ikke er afvisende over for en arbejdsgruppe – det kan give god mening. Men sådan en arbejdsgruppe må jo ikke blive en syltekrukke, og det er heller ikke nogen hemmelighed, at jeg forud for debatten her har været i dialog med adskillige ordførere, også den socialdemokratiske ordfører, og over for ordførerne har understreget, at det for os i Venstre er helt afgørende, at hvis det er det spor, man skal bevæge sig ned af, skal sådan en arbejdsgruppe være hurtigtarbejdende, og den skal inden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Julie Skovsby (S):

Jeg er meget enig i, at der er behov for, at det er en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, som allerede inden næste samling kan være færdig med sit arbejde og aflevere det til os, sådan at vi netop kan få deres faglige input og så se på, om der er behov for lovgivning, om vi allerede har lovgivning, som kan komme til at virke, hvis det bliver implementeret anderledes, om der er noget, der kan justeres, og hvad der er behov for af tiltag. Så jeg synes, det ville være godt, hvis vi allerede i næste samling kunne få lovgivningen på plads.

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jane Heitmann.

Kl. 10:41

Jane Heitmann (V):

Jeg tror bare, jeg vil begrænse mig til at sige tak for den tilkendegivelse. Det var jo ikke et svar på mit spørgsmål, men jeg hører, at Socialdemokraterne er indstillet på, at der skal ske noget, og jeg vil bare tilkendegive, at det er vi også fra Venstres side. Vi er utålmodige, især fordi de midler, der er afsat til kompetencecenteret, udløber her i 2022. Så der er brug for, at vi får gjort noget. Det undrer mig faktisk bare, at Socialdemokraterne ikke siger: Ja, lad os da få sat ild under den arbejdsgruppe; lad os komme ud over stepperne, så vi er køreklar i 2023.

Kl. 10:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Julie Skovsby (S):

Jeg vil også gerne sige tak for den dialog, og jeg bliver oprigtig glad, når jeg hører ordføreren tage ordet og bakke den her dagsorden op og gerne vil have, at vi så hurtigt som muligt får fremmet den her dagsorden. Nu tror jeg, jeg vil stoppe, og så skal jeg vist overlade ordet til fru Jane Heitmann.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Julie Skovsby. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Næste ordfører er fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Først og fremmest godt nytår til mine kollegaer her i Folketingssalen, hvor vi behandler det første beslutningsforslag på psykiatrimrådet i år, og også tak til Socialistisk Folkeparti for at rejse en umådelig vigtig problemstilling, nemlig hvordan vi sikrer bedre hjælp og omsorg til de børn og unge, som oplever, at mor eller far indlægges enten med alvorlig fysisk eller psykisk sygdom, dør alt for tidligt eller rammes af misbrugsproblemer. De tusindvis af børn og unge har brug for at blive set og hørt, også selv om vi jo sjældent hører deres stemme. Og det er jo fuldt forståeligt, for hvem skulle have overskud til det, når familiens trygge ramme ofte fra den ene dag til den anden sprænges i tusind stykker og livet falder fra hinanden, når mor eller far går bort eller indlægges med alvorlig sygdom. Det er

en traumatiserende og skelsættende livsbegivenhed. Heldigvis har vi stærke organisationer, som igen og igen holder os politikere i ørerne med krav om ikke bare handling, men også mere målrettet handling for børnene og for de unges skyld – for deres skyld.

Jeg vil gerne kvittere for den indsats, som de 18 organisationer bag Pårørendeinitiativet har lagt for dagen. Det er stærkt, når bl.a. Lungeforeningen, Ulykkespatientforeningen, Scleroseforeningen og Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade i en fælles skrivelse til os psykiatriordførere påpeger, at de anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen har for indsatsen for børn og unge som pårørende, langt fra efterleves i virkelighedens verden på hospitalsafdelingerne. Og ja, faktisk står det så slemt til, at tre ud af fire hospitalsledere i en undersøgelse angiver, at de slet ikke kender til anbefalingerne. Her er plads til forbedring.

Det er jo ikke, fordi vi politisk ikke har set, anerkendt eller handlet på problemstillingerne eller negligeret at levere indsatser for børn og unge som pårørende. Fra min tid som satspuljeordfører på både sundheds- og psykiatriområdet husker jeg tilbage på rigtig mange sene aften- og nattetimer i Sundhedsministeriet til forhandlinger, hvor jeg som Venstres ordfører bl.a. har kæmpet for midler til indsatser, som på den ene eller på den anden måde har kunnet styrke de faglige omsorgstilbud for de sårbare børn og unge, som enten i en tid eller måske for altid har mistet den faste ankerperson, som de har i deres børne- og ungdomsliv.

Vi ved, at man i både Sverige, Norge og Finland har indført lovgivning på området, og jeg vil ikke afvise, at det også er den sti, vi skal bevæge os ned ad i Danmark. Særså på psykiatriområdet forventer jeg, at der nu for alvor er lys for enden af tunnelen. I et svar til Folketinget den 4. november 2021 skriver sundhedsminister Magnus Heunicke nemlig følgende om en rapport fra bl.a. Psykiatrifonden om børn som pårørende til forældre med psykisk sygdom, og jeg citerer:

Jeg kan ikke understrege nok, hvor afgørende det er, at vi kommer hele vejen rundt om psykiatrien. Det inkluderer selvsagt også børn, som er pårørende til forældre med psykisk sygdom. Jeg finder det positivt, at rapporten er med til at sætte fokus på nogle vigtige områder, og det vil også blive adresseret i regeringens kommende 10-årsplan for psykiatrien.

Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til 10-årsplanen er udkommet i dag, og jeg er altså spændt på, hvornår vi får regeringens udspil at se. Jeg prøvede jo at spørge sundhedsministeren tidligere, men fik ikke noget svar. For jeg er spændt på at se, hvad ministeren konkret har i tankerne for børn som pårørende, og jeg er spændt på, hvilke nye tilbud der skal sikre, at de 333.000 børn i Danmark, som er mellem 0 og 17 år, og som har mindst en psykisk syg forælder, nu ikke længere skal overses i et fortravlet og stresset sundhedsvæsen.

Men alle børn har jo krav på en indsats. Fra Venstres side er vi åbne for, at ministeren nedsætter en tværministeriel, hurtigtarbejdende – med streg under hurtigtarbejdende – arbejdsgruppe, så vi kan få afdækket de aktuelle indsatser på tværs af Social- og Ældreministeriet, Sundhedsministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet, og det skal man selvfølgelig gøre i samarbejde med de civilsamfundsorganisationer, som er på området.

Men sådan en arbejdsgruppe må jo ikke blive en syltekrukke. Arbejdsgruppen skal derfor afreportere senest med udgangen af juni 2022, hvis det står til os i Venstre, således at relevante initiativer kan igangsættes i 2023. Med det udgangspunkt håber vi fra Venstres side, at vi politisk bredt kan nå hinanden i en fælles beretning, som peger frem mod handling.

Kl. 10:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den er en kort bemærkning til fru Trine Torp, SF.

Kl. 10:48

Trine Torp (SF):

Tak for det. Og det fine ved det er, at man bare kan sætte sådan en arbejdsgruppe i gang; det forhindrer jo ikke, at man godt kan stemme for vores beslutningsforslag – for det kan man godt nå. Lovgivningen er i forslaget sat til først at skulle fremlægges i oktober.

Ordføreren nævner selv de 18 organisationer, som også har sendt en støtteerklæring til os. Og det, de jo helt enstemmigt siger, er, at der er behov for nogle mere forpligtende indsatser, altså gennem lovgivning. Jeg hører ordføreren sige, at man ikke er afvisende over for lovgivning, men hvad er det, der skal afgøre, om man beslutter sig for lovgivning eller ej?

Kl. 10:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:49

Jane Heitmann (V):

Jeg tror, det er vigtigt, at vi får afdækket, hvad der er af indsatser nu på sundheds-, på social- og på børne- og undervisningsområdet – bare for at nævne et par områder, hvor der jo allerede er igangsat indsatser. Lad os få afdækket, hvad der er, for det gør det alt andet lige nemmere også at lave en lovgivning, som giver mening i forhold til målgruppen.

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Trine Torp.

Kl. 10:49

Trine Torp (SF):

Tak for det. Jeg går egentlig ud fra, at det altid er sådan, når en regering skal fremsætte et lovforslag, at man så afdækker ting, inden man laver lovgivningen. Det her er jo kun et beslutningsforslag, og derfor er vi ikke meget konkrete med, hvordan lovgivningen skal udformes. Det regner vi med at der er dygtige ministerier til at hjælpe os med.

Jeg synes, det er glimrende at lave sådan en arbejdsgruppe. Det, der er mit spørgsmål, er: Hvad er det, der skal afgøre, om man vil lave nogle lovgivningsmæssige forpligtelser og fremsætte et lovforslag til efteråret?

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:49

Jane Heitmann (V):

Jeg kan godt høre, at SF's ordfører her efterlyser sådan meget konkret, at man lige skal sætte fingeren på én lille ting, på ét spot, som kunne udløse en lovgivningskatapult. Men jeg tror ikke, man kan se sådan på det, for det her handler jo om mennesker, Trine Torp. Det her handler om mennesker, som er i en svær livssituation; det handler om børn; det handler om unge; men det handler også om hele familier. Og derfor er det vigtigt for os i Venstre, at vi får igangsat arbejdet. Men som jeg sagde i min ordførertale, må det ikke blive en syltekrukke – der skal handling til.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 10:50

Kl. 10:53

Jens Rohde (KD):

Ja, det skal der, og det sagde fru Jane Heitmann også i 2014. Det er jo sådan lidt lang tid siden. Man kan selv gå ind og læse, at fru Jane Heitmann der mente, at Danmark skulle lade sig inspirere af den norske lovgivning. Hvad er der sket siden i Jane Heitmanns holdning til det her? For det er faktisk lidt uklart for mig, hvor Venstre ligger i forhold til den norske lovgivning i dag.

Kl. 10:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Jane Heitmann (V):

Som jeg sagde i min ordførertale, synes jeg, vi skal skele til, hvad man har gjort i Sverige, hvad man har gjort i Norge, hvad man har gjort i Finland. Og som jeg sagde: Vi er ikke afvisende i forhold til lovgivning – det er vi ikke. Vi vil gerne se på, hvad der kunne være af muligheder.

Så spørger hr. Jens Rohde om, hvad der er sket siden. Jamen der har vi jo i fællesskab taget en række initiativer, bl.a. qua satspuljen; bl.a. er der lavet, som ministeren også nævnte, et kompetencecenter. Midlerne udløber i år, og derfor vil jeg sige, at tiden nu er til, at vi giver det et – hvad skal man sige – fornyet servicetjek med netop en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe. Og så beslutter vi os for – på baggrund af det, der bliver afdækket – om vi skal have lovgivning i Danmark, og hvad det er for en type lovgivning, vi har.

Kl. 10:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:51

Jens Rohde (KD):

Men der ligger jo en ret god rapport fra Det Nationale Sorgcenter, som udkom sidste år, både med analyser, afdækning, anbefalinger, konkrete forslag. Den er særdeles god at lade sig inspirere af. Hvor længe skal vi blive ved med at gå rundt som katten om den varme grød? Altså, alle er jo optaget af det her. Vi skal ikke lave stråmands-diskussioner, for alle vil jo gerne børnene det bedste osv. – så det er jo ikke for at sige, at nogle vil det mere end andre og sådan noget. Men det er spørgsmålet om at tage de instrumenter i hænderne, som fru Jane Heitmann i 2014 argumenterede for.

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Fru Jane Heitmann, værsgo.

Kl. 10:52

Jane Heitmann (V):

Siden 2014 har vi jo bl.a. sat midler af netop til Det Nationale Sorgcenter, og det har faktisk også for os i Venstre været en prioritet, netop fordi vi ved, at det Nationale Sorgcenter jo er tæt knyttet til bl.a. Børn, Unge & Sorg, som yder en fantastisk indsats hver eneste dag – også for den her gruppe børn. Og jeg er helt med på, at der er ting, som man kan gøre bedre, mere struktureret, og det er jo det, som arbejdet i en arbejdsgruppe kan bidrage til at afdække.

Kl. 10:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det til fru Jane Heitmann. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil sige, som en anden ordfører nævnte, at det her nok er et af de vigtigste forslag, der er blevet fremsat, ja, i meget lang tid. Og jeg vil med det samme sige, at vi sagtens kan støtte, at der skal lovgives på det område. Så tak til SF og fru Trine Torp for at få det her forslag frem.

Det er jo trist, at vi i mange år ikke har prøvet at løfte noget nedefra. Vi gør rigtig meget, når det handler om forebyggelse, men mange af de ting, der bliver gjort fra forskellige regeringers side, er at symptombehandle og at lindre. Og ja, vi har selv gjort rigtig meget for at hjælpe mange af dem, der står i en krise, så vi har sat skub i Børn, Unge & Sorg, også i forhold til kompliceret sorg. Vi har givet penge til SMILfonden, som hjælper meget syge børn, penge til børnehospicer, hvor vi hjælper hele familien og også de børn, som er søskende til et kræftamt barn.

Men når jeg mener, det er et af de bedste forslag, er det, fordi vi, hver eneste gang vi taler om forebyggelse, gør det ved at sætte prisen op, straffe folk og håbe på, at det lykkes at ændre folk. I stedet skulle vi se på, hvad det er, der gør, at man kommer derud, hvor man har brug for enten at bedøve sig, gøre opmærksom på sig selv, være udadreagerende, stjæle eller gå i grupper, hvor man kan bruge nogle af de ting, man måske også selv er vokset op med, fordi man ikke får den hjælp, der er brug for, fra starten af. Det er jo nogle af de ting, som jeg kan se det her forslag kan tage fat i. Det er ikke, fordi det her forslag løser alle problemer med den sociale ulighed, for hvis vi skal løse problemet med den ulighed, vi ser i sundhed, og den ulighed, vi ser her, så bliver vi nødt til at gøre noget, når vi opdager problemet.

Så er det også rigtigt, at der er nogle tilfælde, hvor vi ikke opdager problemet, og det tror jeg også fru Trine Torp var inde på. For hvordan finder vi nogle af de her børn og unge, som har brug for hjælp? Der skal der et meget større arbejde til, hvor vi klæder både lærere, pædagoger og sundhedsplejersker på og ikke kun sundhedspersonale, der netop kan tage fat, når man møder dem på sygehuset, for det er jo ikke altid, at de er der, når man kommer. Vi ved, at når det gælder børn af misbrugere eller psykisk syge, så skjuler de det – de er flove, de skammer sig, de tager ikke andre børn med hjem. Det er stadig væk et tabu at sige, at ens mor lider af en depression eller har en skizofren lidelse.

Så hvordan gør vi? Det er nok et af de største spørgsmål, der er i den her sag. For vi skal forpligtes hele vejen rundt, og vi skal gøre det på en rigtig god måde, så selvfølgelig skal der være et tværfagligt samarbejde på tværs af alle de organisationer, kommuner og regioner, der kan være inde over de her ting.

Jeg håber, man kan gøre noget ved det her. Nu havde vi jo en konference i går om børn og unges mentale trivsel, og vi ved jo, at det bygger de her klodser på ens sårbarhed, hvis man vokser op i en sårbar familie, eller hvis man får et traume som ung og man ikke bliver hjulpet. Mange af dem, som har haft en psykiatrisk diagnose, eller som er røget ud i et misbrug, eller som prostituerer sig, eller hvad det nu kan være, skal man gå ind og snakke med. Jeg var inde på et misbrugscenter engang og spurgte nogle af de narkomaner, der var, hvilken barndom de havde haft, og så får man lige præcis nogle af de her ting, de er vokset op med, at vide. Så der skal en indsats til, og derfor glæder jeg mig til udvalgets arbejde, og jeg vil stille nogle spørgsmål.

For samtidig med at vi har det her, skal vi også passe på, at vi ikke går over tærsklen, så vi igen straffer eller tvangs fjerner børn, eller hvad det nu kan være. For det er det eneste, som jeg bare lige vil spørge ordføreren for Socialistisk Folkeparti ind til, nemlig punkt 1 i systematisk journalføring: Hvordan gør vi det uden at overskride de grænser, som jeg ved Socialistisk Folkeparti selv går

ind for at vi skal passe på ikke at overskride, i forhold til hvad der er personretligt, så det ikke bliver en overtrædelse af det?

Men jeg er meget positivt stemt over for forslaget og håber, det er noget af det, hvor vi kan sige, at det her er rigtig forebyggelse, hvor man faktisk forebygger og ikke kun symptombehandler. Tak.

Kl. 10:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til fru Trine Torp, SF.

Kl. 10:58

Trine Torp (SF):

Først og fremmest tak for en rigtig god tale. Jeg synes, det var meget af essensen i, hvorfor det her beslutningsforslag er så vigtigt.

Til spørgsmålet om det der med journalføring vil jeg sige, at det jo primært handler om, at der skal stå i journalerne, at der *er* et barn, sådan at personalet faktisk husker at tale med forældrene om, hvordan de taler med deres barn, og så personalet er opmærksomt på barnet. For det er jo ikke en kerneopgave for dem på f.eks. en voksenonkologisk afdeling at tale med børn, men de skal have opmærksomheden alligevel, og journalen er jo med til at give dem den opmærksomhed. Og så kan man sige, at når det så handler om at overlevere informationer, er det jo selvfølgelig med forældrenes samtykke, men der er altså heller ikke ret mange forældre, som står i den her situation, som ikke vil gøre hvad som helst for at samarbejde med de relevante parter, der skal involveres i det.

Kl. 10:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Liselott Blixt (DF):

Det gør mig lidt tryk, at det er den journalisering. Der står nemlig ikke noget om, hvad det er for en journalisering, man ser. Men det her forslag er jo meget bredt. Der er rigtig, rigtig stor forskel på, om du har en forælder, der dør, og du står alene i sorgen, eller om du vokser op med en mor eller far, der er psykisk syg eller er i et misbrug. Altså, det er jo vidt forskellige ting, som skal håndteres forskelligt. Man er sårbar på forskellige måder og skal også have en forskellig behandling.

Kl. 11:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så siger vi tusind tak til fru Liselott Blixt og går videre i ordførerrækken til De Radikale. Fru Christina Thorholm, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Christina Thorholm (RV):

Tak for ordet, og tak til SF for at fremsætte det her forslag. Det er et meget centralt forslag, for alt for mange børn står i den svære situation at miste deres mor eller far, uden at de får en systematisk hjælp. Det handler også om børn, der lever i familier, hvor der er alvorlig sygdom, eller familier, der har psykisk sygdom tæt inde på livet. Tallene har været nævnt flere gange i forslaget, og det er jo mange børn – alt for mange børn – vi taler om.

Alle disse børn skal have den nødvendige hjælp, da de i mindre grad trives og føler sig alene i deres familiesituation. Og det kan føre til angst, depression, psykiske lidelser også for dem. Heldigvis fører det ikke til det for mange børn, men vi skal stille op med den hjælp, der er brug for. Vi vil gerne have nationale retningslinjer for behandling, for der skal ikke være forskel på, om man bor i Hellerup eller i Herning, fordi indsatsen overvejende beror på vejledninger.

Det handler om at styrke forebyggelsen; det handler om en ensartet og systematisk støtte og vejledning; det handler om et ensartet og tværgående samarbejde, som sikrer indsatsen.

Det er ikke godt nok. Undersøgelser fra bl.a. Det Nationale Sorgcenter viser, at anbefalingerne sjældent bliver implementeret. Og det gør indtryk, når 18 organisationer bakker op om beslutningsforslaget om, at der er brug for lovgivning i forhold til at sikre børns rettigheder, ligesom der er i Sverige og i Norge. Rigtig mange er engageret i indsatsen, men vi vurderer stadig væk, at der er brug for at få afdækket mulige løsninger på tværs af relevante sektorområder og få inddraget relevante parter og organisationer. Vi vil også gerne have afdækket de økonomiske konsekvenser ved at lave en lovgivning. Tager vi alle børn? På hvilket serviceniveau skal de have rettigheder? Det vil vi gerne have vurderet i det arbejde, der skal pågås.

Vi bakker op om, at der nedsættes en tværfaglig arbejdsgruppe, der kan komme med anbefalinger og initiativer til ny lovgivning, der minimerer risikofaktorerne for børn som pårørende til forældre, der lider af kritisk sygdom, og børn, der lever i familier med rusmiddelafhængighed og psykiske lidelser. Og vi mener, at lovgivningen skal bygge på de nuværende anbefalinger. Og vi skal se på, hvilken lovgivning der skal være, og den økonomi, der hører med, ligesom jeg sagde før.

Det er vigtigt, at vi kommer i gang, og det er vigtigt, at det bliver præsenteret, hvilket lovgivningsbehov der er, sådan at vi kan få det fremsat og set på det også i forbindelse med en finanslov. Det er fremført, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe med regionerne, sundhedsministeren, undervisningsministeren og socialministeren, fordi det netop handler om en tværgående indsats. Men jeg mener også, at det er vigtigt, at bl.a. Bedre Psykiatri og Børn, Unge & Sorg er med i det her arbejde, fordi det er dem, der er tættest på. Som jeg også stillede som spørgsmål til ministeren i første omgang, handler det om en særlig viden i forhold til de her børn. Generelle uddannelser giver ikke den viden, så man kan gå ind i indsatserne på det tilstrækkelige niveau. Derfor ser vi frem til det arbejde, der vil blive lavet i arbejdsgruppen, og som kan danne baggrund for nogle lovforslag.

Kl. 11:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til fru Trine Torp, SF.

Kl. 11:04

Trine Torp (SF):

Tak for det, og tak for gerne at ville indføre nationale retningslinjer, så vi kan få en lidt mere ensartet praksis på det her område. Jeg er meget enig i det, som ordføreren siger, nemlig at de skal bygge på de nuværende anbefalinger, som jo er rigtig gode. Altså, der er nogle rigtig gode anbefalinger, som bare ikke er kendt nok, og som ikke er brugt nok. Derfor mener jeg heller ikke, at det der afdækningsarbejde burde være så omfattende, når nu vi allerede godt ved, hvad der skal til. Men jeg skal bare lige høre noget: Er det afgørende for De Radikale, hvad det kommer til at koste? Er det sådan, at det står og falder med økonomien, i forhold til om De Radikale ønsker nationale retningslinjer indført gennem lovgivning?

Kl. 11:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:05

Christina Thorholm (RV):

Ja, vi har brug for at vide, hvad det koster i den prioriteringsdiskussion. Det er en meget vigtig dagsorden for os, den er højt prioriteret, men derfor er det stadig væk vigtigt for os at vide, hvad det koster. Vi kan jo implementere lovgivning på mange forskellige niveauer, så

hvad er det for et niveau, vi taler om? Det er det, vi også gerne vil have afdækket i den arbejdsgruppe, der nedsættes.

Kl. 11:08

Kl. 11:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:06

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Diskussionen om økonomi er jo altid interessant, og selvfølgelig skal pengene også passe, men måske skulle man som samfund overveje, hvad det koster, at så mange børn, der har været påvirket af sorg og oplevet sorg, senere dropper ud af deres uddannelser og har svært ved at passe et arbejde – alt det, som vi jo faktisk har tal på og godt kender til. Det må jo nødvendigvis også indgå i beregningerne af de samlede omkostninger, og der tror jeg bare, at vi som konsekvens af, at vi ikke har systematiseret det her, taler om et omkostningsniveau, som er langt højere end det, den konkrete indsats, vi vil vedtage her, ville medføre. Så spørgsmålet til Radikale Venstre må her være: Er man så her klar til ikke bare at kigge på den konkrete udgift, men også se på det som et hele?

Kl. 11:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:07

Christina Thorholm (RV):

I den tid, jeg har været i Folketinget, er jeg jo blevet overrasket over, at man ikke kigger på beregningerne af, hvad det koster, at man investerer, i forhold til hvad det koster, at man sparer. Jeg har forstået, at det er svært for Finansministeriet at lave de her beregninger. Jeg sidder selv i en kommunalbestyrelse, hvor vi får de beregninger i forbindelse med at foretage investeringer. Så jeg vil gerne være med til at udfordre, at vi får nogle tal på, hvad det reelt set koster ikke at lave en indsats, for jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi bruger det som et element i prioriteringsdiskussionen.

Kl. 11:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:07

Jens Rohde (KD):

Vi havde jo faktisk engang en strategi, der hed »Investér før det sker«, som var det bærende princip også for kommunerne. Det kan Finansministeriet måske lære en lille smule af. Det er jo rigtigt. Men det er jo i sidste ende et spørgsmål om politisk vilje, så det er os, der har ansvaret for at få spurgt til beregningerne, og hvilke forudsætninger de hviler på. Derfor er det jo bare vigtigt, at vi har den samme opfattelse af, hvad det er for en opgave, vi står over for, når der skal beregnes økonomi.

Kl. 11:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:08

Christina Thorholm (RV):

Jamen jeg er glad for, at Jens Rohde har den samme forståelse af den her problemstilling. Det er vel heller ikke så unaturligt. Vi har været i samme parti. Vi vil tage det med ind i debatten og håbe på, at vi kan finde et fælles fodslag, når det gælder den vinkel af det.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor kan vi gå videre til det næste ordfører, som er hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, formand, og stor tak til SF for at rejse den her diskussion. Det er et utrolig vigtigt element i hele debatten om den forebyggende indsats i Danmark, og det peger jo på en problemstilling, som er velkendt og velbelyst. Derfor er det naturligvis også en opgave, vi skal løfte. Det peger jo også på hele spørgsmålet om pårørende i det hele taget.

Her taler vi specifikt om børn som pårørende, og der er det jo også, som tidligere ordførere har været inde på, velbelyst, at der både i forhold til børn, som er en del af en familie, der bliver ramt af kritisk sygdom – f.eks. en kræftsygdom, der gør, at man mister en forælder – og i forhold til børn med en forælder med en psykisk sygdom eller misbrug er en problemstilling, men at det er en opgave, der ikke bliver løftet. Derfor er jeg også fuldstændig enig i den hensigt, der ligger i beslutningsforslaget, nemlig at de retningslinjer, der er, skal vi naturligvis have fæstet i en lovgivning. Det hører jeg sådan set også, når jeg hører debatten i dag, at der er en bred enighed om.

Jeg kan jo godt høre, hvor det her bærer henad, og jeg vil bare sige, at fra Enhedslistens side kan vi sådan set godt bakke op om, at det her beslutningsforslag medfører, at vi får nedsat en arbejdsgruppe, hvor man også inddrager relevante organisationer, og at vi får udarbejdet et oplæg. Jeg har ikke den store bekymring i forhold til det, hvis det er rigtigt, at de kan aflevere noget her medio 2022. Det tror jeg godt de kan, for det er jo ikke raketvidenskab. Det er jo ikke ny viden, der skal suges op. Det er simpelt hen et spørgsmål om, at vi bruger den viden, vi allerede har, og at den så kan udmøntes i et lovforslag, som kan fremsættes i oktober måned. Det synes jeg faktisk ville være fornuftigt.

Det synes jeg primært af én årsag, og det er, at i forhold til det her forslag mangler vi jo stadig væk at få belyst økonomien. Det er ikke, fordi økonomien kommer til at stille sig hindrende i vejen for vores opbakning til det. Vi kommer til at bakke op om det. Men jeg synes, det er et udmærket princip, at vi, når vi laver lovgivning herinde, som kan være udgiftsdrivende – det kan det her forslag være, og det er også derfor, at der tidligere har været afsat midler til det i nogle puljer, og det er derfor, at der er afsat midler på finansloven, men det er jo kun midlertidige midler – får det belyst, så vi får afdækket, hvad det handler om, og så vi kan sikre, at dem, vi pålægger udgiften, også bliver kompenseret for den. Det vil jo i det her tilfælde være enten kommunerne eller regionerne. Hvor stort beløbet er, og hvor meget det præcis handler om, må vi så få afdækket. Men vi skal i hvert fald sikre, at vi ikke står herinde og laver lovgivning, som pålægger nogle andre en udgift, som vi ikke finansierer. Jeg synes egentlig, det er rimeligt og centralt, at vi, når vi laver lovgivning, også sikrer, at dem, vi pålægger opgaven, også bliver kompenseret for den udgift, der så måtte følge med.

Når de retningslinjer, der er i dag, ikke bliver fulgt, kan en del af det skyldes uvidenhed – det kan lovgivning selvfølgelig være med til at hjælpe på – men det kan også være, fordi der er nogle økonomiske omkostninger forbundet med det eller i hvert fald nogle ressource-mæssige prioriteringer, som gør, at man nedprioriterer opgaver, man ikke er lovgivningsmæssigt forpligtet til at løse. Derfor synes jeg, det er fornuftigt, at der følger midler med, når vi vedtager sådan noget.

Så kan man jo i den forbindelse undre sig over, at vi skal have den debat, når det handler om forebyggende tiltag, for jeg er slet ikke i tvivl om, at det, SF også skriver i beslutningsforslaget, nemlig at projektet kan tjene sig ind, er helt korrekt. Det understreger bare, at det, når vi diskuterer de forebyggende tiltag, er en hæmsko, at vi har den økonomiske tilgang, som også er herskende i Finansministeriet, nemlig at forebyggende tiltag altid er udgiftsdrivende, for det er de jo ikke på sigt. Det ændrer bare ikke på, at når vi herinde vedtager en forebyggende indsats, koster det. Det skal vi bare anerkende. Det, at det så på sigt kommer til at tjene sig ind, synes jeg vi skal prøve at få indarbejdet også i Finansministeriets tankegang.

Men vi bakker fuldstændig op om de intentioner, der er i forslaget, og jeg synes, det kunne være udmærket, hvis vi i udvalgsarbejdet kunne nå frem til en enighed om en beretning, der pålægger regeringen at få nedsat den arbejdsgruppe, og at den leverer allerede i løbet af sommeren, og at det kan føre til, at der kommer et lovforslag i næste samling. Hvis der ikke gør det, må vi så pålægge regeringen, at det kommer til at ske. Tak.

Kl. 11:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Trine Torp, SF.

Kl. 11:13

Trine Torp (SF):

Det er klart, at man også skal kende økonomien, når man fremsætter et lovforslag – det her er jo kun et beslutningsforslag – og det er sådan set et fint nok princip, og særlig med det, som ordføreren siger til sidst, om, at man også medregner, hvad det koster at lade være. Det var også det, som hr. Jens Rohde var inde på til De Radikales ordfører. Jeg sidder egentlig også og tænker: Er det noget, vi så kan få en garanti fra Enhedslisten om – altså at man aldrig nogen sinde i den her Folketingssal fra Enhedslistens side fremsætter et beslutningsforslag, hvor man ikke præcist kender de økonomiske konsekvenser?

Kl. 11:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:14

Peder Hvelplund (EL):

Ja, det er sådan set et princip, vi efterlever. Når vi fremsætter forslag, finder vi finansiering til det. Så kan der være partier, der er uenige i den finansiering, men jeg synes, det er et princip, og det er også derfor, jeg også ofte her fra talerstolen kritiserer andre partier. Nu kunne jeg nævne De Konservative, for jeg synes tit, at det er en last, der ligger hos dem: at man fremsætter beslutningsforslag, som ikke er finansieret. Jeg synes altid, man skal pege på en finansiering, når man fremsætter beslutningsforslag. Der peger jo også en pil ind på os selv, når vi siger, hvis man skal blive i hr. Jens Rohdes billedsprog, at vi ikke sparker den her bold i mål.

Jeg anerkender, at SF har rejst det her i finanslovsforhandlingerne. Vi kunne jo have sikret, at der var varige midler. Vi kunne også i SSA-forhandlingerne have sikret, at vi afsatte varige midler til det. Jeg synes, det er et udmærket princip, at når vi pålægger andre en udgift, så peger vi på, at den finansiering skal findes.

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Trine Torp.

Kl. 11:15

Trine Torp (SF):

Det er rigtigt, at man kunne have bakket SF lidt mere op i finanslovsforhandlingerne, så der var blevet afsat et større beløb og et mere varigt beløb. Det er jo fuldstændig korrekt. Men der er jo faktisk anvist finansiering, bl.a. råderummet, som jeg tænker Enhedslisten også nogle gange bruger som finansieringskilde til sine beslutningsforslag.

Det, der er korrekt, er, at der ikke står noget præcist beløb, men det er jo ikke sjældent i beslutningsforslag, at man ikke kender det præcise beløb, fordi vi ikke har regnemaskinerne til at regne det ud med.

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Peder Hvelplund (EL):

Jeg synes bare, det er fornuftigt, når vi vedtager et beslutningsforslag, som kan medføre en øget udgift for enten kommuner eller regioner, at vi så også kommer med pengene og kan anvise og sikre, at finansieringen er på plads, og jeg ser frem til, at et arbejde i den her arbejdsgruppe også vil kunne give et bud på, hvad det handler om, for det handler jo også om, hvad kommuner og regioner så skal kompenseres i økonomiforhandlingerne.

Så jeg synes bare, det er udmærket, at vi får det på plads, og så synes jeg, at jeg har tilkendegivet, at det ikke er finansieringen, der stiller sig i vejen for det her. Jeg vil gerne have et mere præcist bud på det.

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 11:16

Jens Rohde (KD):

Jeg vil godt rette en generel tak til hr. Peder Hvelplund for altid at komme med balancerede og saglige synspunkter i debatten, hvad enten vi snakker om corona, eller vi snakker om det her. Det synes jeg er velgørende. Det klæder Enhedslisten særdeles godt, og det klæder Folketinget generelt godt – så en kvittering for det.

Men det følger jo, når vi diskuterer det her, at det udløser dut – det gør det, når vi pålægger kommuner noget som helst. Og selvfølgelig skal vi jo så finde finansieringen til det i finansloven. Men i og med at det er et beslutningsforslag, der ligger nu, handler det jo bare om, at vi giver hinanden tilsagn om, at det gør vi så også, når vi sætter os til forhandlingsbordet angående den næste finanslov. Altså, så er vi da i hvert fald et skridt videre, hvis vi alle sammen giver det tilsagn, at vi betaler de penge, det måtte koste. Så det er det, jeg vil høre om Enhedslisten – jeg tror, jeg kender svaret – går med på.

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Og nu får vi så svaret. Værsgo.

Kl. 11:17

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Og tak for de venlige tilkendegivelser. Dem sætter jeg pris på, også når de kommer fra hr. Jens Rohde.

Men det er jo klart, at kommuner og regioner skal dufes for det, der må komme, og det må ligge i økonomiforhandlingerne. Og selvfølgelig ligger der også i det her forslag – det siger fru Trine Torp jo også – at der er peget på råderummet. Jeg synes bare, det er et udmærket princip, når vi vedtager beslutningsforslag, at vi så også

ved, hvad det er for en økonomisk ramme. Og det kan jo også lidt afspejle, hvor stor en vilje der er hos de forskellige politiske partier til at prioritere det her område. Men jeg er ikke bekymret for finansieringen. Altså, jeg tror ikke, det bliver et stort beløb, og som sagt er jeg ikke i tvivl om, at det her er et beløb, der samfundsøkonomisk vil blive til en overskudsforretning, når vi investerer i forebyggelse. Men som sagt er jeg med de tilkendegivelser, jeg har hørt, også fra regeringen og i øvrigt også fra Venstre, i forhold til at det her er noget, vi skal bære igennem, sådan set forholdsvis fortrøstningsfuld ved, at det sker. Og så lad os få kvalificeret det her forslag.

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:18

Jens Rohde (KD):

Ja, ja, og man kan i hvert fald ikke laste SF for, at de ikke har gjort det – det er måske en mangelvare hos os andre. Vi forsøgte i SSA-forhandlingerne at få afsat 9 mio. kr. årligt. Det kunne så blive til 2,5 mio. kr., og det er jo, fordi der er mange prioriteringer, og det skal vi have forståelse for. Men det er derfor, det er vigtigt, at vi herinde er enige om, at det her – som jeg sagde til at starte med – måske er et af de vigtigste beslutningsforslag i denne folketingssamling, og at vi derfor i fællesskab prioriterer det og dermed også finansierer det.

Kl. 11:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:19

Peder Hvelplund (EL):

Det er jeg fuldstændig enig i, og selvfølgelig skal den her bold sparkes i mål – for at blive i det billede. Min pointe er bare, at når vi anerkender, at der er en finansiering til det, så lad os finde den finansiering, og så lad os stå ved det, frem for at vi finder nogle midlertidige midler i nogle finanslovsforhandlinger og så bagefter siger, at de i øvrigt skal gøres permanente gennem et beslutningsforslag. Altså, lad os bare holde den saglighed, i forhold til at hvis det er økonomidrivende, så lad os finde finansieringen, og lad os anerkende, at den er der, og så lad os sikre, at de midler så også kommer ud til dem, vi pålægger den her opgave. Og det synes jeg er det, vi skal have afklaret i det arbejde, der kommer til at forestå.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til hr. Peder Hvelplund. Der er ikke flere korte bemærkninger.
Hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:20

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Hvert enkelt barn i det her land fortjener en tryk opvækst uden større udfordringer. Derfor vil jeg også gerne sige tak til Socialistisk Folkeparti for at tage det her vigtige emne op.

Vi skal sikre, at der bliver taget hånd om risikotruede børn, hvad enten det er børn, som har mistet en forælder eller en nær pårørende, eller børn, som lever i en familie, hvor mor eller far eller en søskende har kritisk sygdom, måske lever i en familie sammen med en pårørende med svær psykisk sygdom eller lever i en familie med misbrug af rusmidler eller på anden måde lever i en familie med svære og store problemer.

Der, hvor jeg bliver i tvivl, er i forhold til de tilbud, der findes i øjeblikket. Og derfor er det jo interessant at få afdækket, hvor fint det net, der er, er, eller hvor store hullerne i nettet er. Hvor mange

fanger man, og hvor mange fanger man ikke i forhold til opsporing af dem, som er risikotruede?

Jeg tilslutter mig selvfølgelig, at der bliver nedsat en arbejdsgruppe, som er hurtigtarbejdende, og at man får analyseret området, sådan at vi kan få det totale overblik. Det kalder på hurtighed, og derfor skal der selvfølgelig også være en deadline. Nu bliver der vel nærmest konsensus om, at det skal være, inden vi kommer ud af sommerferien, og det synes jeg er ganske fornuftigt, for ellers bliver det jo bare til noget, som ikke bliver så seriøst. Så lad os få en hurtigtarbejdende gruppe nedsat med en tidsfrist, sådan at vi kan komme videre. Tak.

Kl. 11:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Tak. Jeg er helt sikker på, at forsamlingen her kender til nu afdøde Inger Christensens digtsamling, der hedder »Det«, og jeg kan simpelt hen ikke lade være med lige at vende tilbage til bare et enkelt vers, som poppede op i starten af debatten i dag. Det er tredje vers, og indledningen må I tænke jer til, men der står her:

»Inde i den første anstalt er der en anden, inde i den anden er der en tredje, inde i den tredje en fjerde etc. anstalt / I anstalt nr. 3517 har man opbevaret alle de definitivt abnorme / I anstalt nr. 1423 individer der har sagt, at de abnorme er normale / Mand nr. 8611 har hele tiden fablet om et samfund / For enden af alle de forenede anstalter sidder der et sagkyndigt udvalg«.

Det er det med det sagkyndige udvalg. Dem er vi jo gode til at nedsætte, og det er der også gode argumenter for, for selvfølgelig skal vi tænke os om, når vi lovgiver. Så jeg har sådan set ikke så meget imod ministerens tale; det er jo fint, at vi nu får sat en deadline, og at vi får sat nogle bindinger eller rettere forpligtelser op for hinanden, i forhold til at der skal handles her – også rent økonomisk. Og hvis vi så kan se hinanden i øjnene og sige, at ja, det er så vigtigt, så det finansierer vi selvfølgelig i den næste finanslov, så er vi dog nået meget længere, end vi har været i de sidste 10 år, hvor det her har været diskuteret igen og igen, altså om ikke de anbefalinger, som vi kender og har kendt alt for længe, skal systematiseres ind i loven, således at hospitalsledelserne rent faktisk ved, hvad de skal spørge om, hvordan de skal håndtere det, og at vi også rustar vores sundhedspersonale til at håndtere det fagligt. Det er jo ikke enhver, der er i stand til på psykologisk plan at håndtere de udfordringer, som er her. Det er derfor, systematiseringen er så vigtig i sådan noget her. Jeg er grundlæggende liberal, så jeg er ikke normalt sådan alt for vild med institutionaliseringer, men lige netop her tror jeg, at det vigtige er, at vi erkender, at den institutionalisering må til, for at vi kan løfte den her opgave.

Derfor tak, tak, tak til SF for at bringe det op her i salen her i dag, men også for at være dem, der under finanslovsforhandlingerne bar det her frem og bar det ind til bordet. Tak for den vedholdenhed, og vi kunne ikke drømme om i KD ikke at støtte op om det her beslutningsforslag, som er så vigtigt og så rigtigt. Og når det kommer til finansieringen, har vi den på plads, for vi har faktisk en 2030-plan, som investerer 15 mia. kr. i vores sundhedsvæsen og i vores psykiatri, og der kan man godt finde nogle penge til det her. For selvfølgelig skal økonomien være der, pengene skal passe, men det gør de også, for det er en politisk prioritering. Så med disse ord er der med tak støtte til beslutningsforslaget.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Jens Rohde. Der er ingen korte bemærkninger. Ordføreren for forslagsstillerne, fru Trine Torp, SF.

Kl. 11:26

Kl. 11:27

(Ordfører for forslagsstillerne)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Tak for en rigtig god debat, og tak for den seriøsitet, der er omkring det her spørgsmål, og den store velvilje til at gøre noget vigtigt på det her område. Det tror jeg bare der er fuldstændig konsensus om herinde i lokalet. Jeg tror, at der, hvor forskellene nok ligger, er med hensyn til, hvor stor vores tålmodighed er. Det er i hvert fald den fornemmelse, jeg får.

Først og fremmest mange tak til hr. Jens Rohde, som er lige så utålmodig, som jeg er, og som derfor bakker hundrede procent op om beslutningsforslaget og den intention, der ligger i, at det her ikke kun er et spørgsmål om at bygge ovenpå og bygge ved siden af og alt det der, vi nu i forvejen gør, at samle det og koordinere det, men rent faktisk at forpligte os selv, hinanden, dem derude, på ikke at oversæ de børn, som er en del af en familie, hvor sygdommen, rusmiddelafhængigheden, den psykiske lidelse kommer til at fylde så utrolig meget, at børnene forsvinder, at børnene bliver overset. Og den mest almindelige overlevelsestrategi er jo enten at blive usynlig og ikke være besværlig, fordi der er nok at gøre i den der familie, eller at blive så besværlig, at det skaber en masse problemer alle mulige andre steder.

Vi har ikke fremsat det her forslag for at underkende alle de mange gode ting, der er – kompetencecenteret, som kommer Nordjylland og Region Hovedstaden til gode, men jo ikke resten af landet – og det er heller ikke for at underkende den fine lovgivning, vi har på servicelovområdet, som gør, at man skal lave en børnefaglig undersøgelse, hvis man er bekymret for et barns trivsel, men det er bare en lovgivning, som kommer for sent. Den kommer jo først, når man har set mistrivselstegnene, men den kommer jo ikke der, hvor man tænker, at det da må være helt naturligt, at man, uanset hvilken familie man er, har brug for, at der er nogen, der spørger til ens familie. Når nu der er den ene person i familien, for hvem problemerne fylder alt, så er der brug for, at der er nogen, der spørger: Hvordan er det i øvrigt med resten af familien? Hvordan går det med dem? Hvordan får du talt med dem om den alvorlige sygdom, du har, den psykiske lidelse, du står midt i? Hvordan taler I om det? Har du brug for hjælp til, hvordan du kan tale om det? Det er jo på det meget, meget tidlige forebyggende niveau. Det er ikke der, hvor der skal store foranstaltninger i gang, men det er der, hvor det kræver, at vi har en systematik omkring det.

For jeg kan godt forstå, at man, hvis man står som en sygeplejerske på en kræftafdeling og f.eks. har med meget, meget syge voksne mennesker at gøre, ikke nødvendigvis er opmærksom på de her ting. For man fokuserer jo på det, man er ansat til, ens hovedopgave, ens kerneopgave. Og det er jo ikke, fordi man ikke synes, det andet er vigtigt, men det forsvinder lidt, og derfor har man brug for systematikken til at minde en om: Det er ikke bare et menneske med en sygdom, men det er et menneske med relationer, med et liv uden for det her hospital, som skal fungere. Derfor er der det her med at gøre det mere forpligtende.

Jeg er en stor fortalere for at lave gode anbefalinger, og jeg synes virkelig, at de anbefalinger, som nu er 10 år gamle, er fantastiske. Der er rigtig meget godt guds i det, og derfor mener jeg heller ikke, at springet er så langt. Det, der er problemet med det i dag, er, at de anbefalinger ikke er kendte, at de er ikke brugte, og måske er de heller ikke sat ind i en systematik, der gør, at det er nemt at gå til. Måske er det ikke understøttet nok af nogle hjælpefunktioner, f.eks. pårørendevejledere, nogle, som kan sige noget til den sundhedsmed-

arbejder, som står og tænker, hvordan man egentlig lige skal tage den her samtale, hvordan man lige skal snakke med dem om det. Det er jo ikke, fordi de skal være terapeuter for familien, for børnene, men de skal jo ind i den der dialog, og det er ikke sikkert, at det er så nemt, hvis det, man er vant til i dagligdagen, er at lave noget helt andet. Det er det, vi gerne vil forpligte hinanden på.

Kl. 11:31

Jeg vil gerne sige tak for, at alle bakker op om intentionen, og jeg synes sådan set også, at regeringens forslag om en arbejdsgruppe er fint – det synes jeg i virkeligheden der burde være i forbindelse med meget lovgivning – men jeg kan bare ikke forstå, at det står i vejen for, at vi allerede nu giver hinanden håndslag på, at det her kræver lovændringer. Vi ved ikke, præcis hvordan de skal udformes – det er jo det, som vi har gode embedsfolk ude i ministerierne til at gøre – men der er brug for en lovgivning på det her område. Og det ærgrer mig lidt, at vi ikke kan tage lige det ekstra skridt, for jeg ved godt, at arbejdsgruppen bliver hurtigtarbejdende, men jeg er lidt bange for, når den så kommer med nogle anbefalinger og vi skal finde ud af, hvordan og hvorledes, at der så går lidt tid med det, og om der overhovedet er nogen, der følger op på det.

Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi har prøvet at få sparket den her dagsorden i gang ad flere omgange og bl.a. også ved finanslovsforhandlingerne, og at vi ikke kunne nå længere end til at få afsat 5 mio. kr. i 2023, 2024 og 2025, fordi der ikke var flere, der syntes, det var vigtigt. Og der er det jo, jeg prøver at samle ordførerne i den her Folketingssal, samle partierne om at sige, at det her er vigtigt. Noget af det vigtigste forebyggende arbejde, vi kan lave, er det her. For som ministeren også indledte med at sige, er der hver dag fem børn, som mister en af deres forældre, næsten 35.000 børn oplever hvert år, at deres mor eller far bliver indlagt med en kritisk sygdom, op mod 300.000 børn vokser op i familier med en psykisk lidelse og 122.000 børn lever i familier med rusmiddelproblemer. Det er rigtig mange børn, hvis hverdag har virkelig svære forudsætninger sammenlignet med andres, og det er desværre også børn, for hvem det kan have utrolig alvorlige og langsigtede konsekvenser, hvis ikke de bliver mødt med den rette hjælp. Derfor vil jeg til spørgsmålet om økonomi sige, at det selvfølgelig altid koster et eller andet, men jeg ved jo også godt, at vi ikke kommer til at få et svar på, hvad det sparer os at gøre det, for sådan er vores system ikke indrettet. Hvis man spørger Finansministeriet om, hvad man ville spare, hvis man postede 40 mio. kr. om året ind i det her område til at lave den her forpligtelse, får man ikke noget svar på det. Det er jo også det, jeg synes er problemet ved nogle af de her initiativer, altså at det går i stå på det der. Det, der er indlysende, altså at det selvfølgelig er en besparelse at lave en investering her, bliver så til et spørgsmål om, hvordan vi skal få finansieret den udgift, der er. Og der vil jeg vende tilbage til det, som jeg spurgte ministeren om i mit spørgsmål til ham. Ministeren sagde jo netop så klogtovre på folkemødet, at det her ikke er et spørgsmål om, hvad det koster, men om, hvad det er, vi sparer. Og derfor synes jeg, det er så ærgerligt, når sådan noget strander på det. Og jeg er jo helt med på, at det ikke er sikkert, at beslutningsforslaget, som vi har lavet, er fuldstændig præcist udformet, så man bare kan copy-paste det ind i et lovforslag, men det er jo også derfor, at det er et beslutningsforslag om, at man pålægger regeringen at lave det her.

Men det, jeg vil tage med mig, ud over at nogle har bakket det hundrede procent op, er, at de fleste partier er enige med regeringen i, at der skal være en arbejdsgruppe, forud for at man vil beslutte sig for, om man vil lave lovgivningsmæssige forpligtelser, og der må jeg jo tage til efterretning, at man ikke vil forpligte sig mere end det. Til gengæld vil jeg selvfølgelig gerne gå meget konstruktivt ind i ikke bare det, at den her arbejdsgruppe skal være hurtigtarbejdende, men at det jo også er lidt vigtigt, hvad det er for en opgave, vi giver den. For hvad er det, vi gerne vil have der skal stå og være klar

til politiske beslutninger efterfølgende? Og jeg vil jo gerne have, at arbejdsgruppen skal operere ud fra, at man har som en grundforudsætning, at der *skal* laves lovgivningsmæssige ændringer på det her område, og at de så skal komme med deres bud på, hvad det er for nogle ændringer. Men jeg glæder mig til det fortsatte arbejde med det her beslutningsforslag i udvalget, og jeg vil gerne sige tak for en god debat og for den alvor, som ordførerne også lægger i det her emne.

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi er så ikke helt færdige, for hr. Peder Hvelplund har en kort bemærkning.

Kl. 11:36

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Det er måske lige så meget en kommentar, som det er et spørgsmål. Jeg synes og har tilkendegivet, at det er meget prisværdigt, at SF rejser den her debat, og jeg synes også, at jeg har tilkendegivet, at vi bakker op omkring det.

Jeg bliver en lille smule irriteret, når ordføreren så siger, at det er, fordi der ikke er andre partier, der synes, det er vigtigt i finanslovsforhandlingerne. Det er jo ikke et udtryk for, at man ikke synes, det er vigtigt; det er jo heller ikke udtryk for, at SF ikke synes, at det ikke er vigtigt, når man ikke har sikret varige midler, for sådan er det jo i en finanslovsforhandling. Der står vi sammen omkring en samlet finanslov, og der har der jo været givet opbakning til det her. Det er jo rigtigt, at det er et spørgsmål om prioritering, men man kunne også have prioriteret anderledes og gjort det til et hovedkrav, og så var det formentlig kommet igennem. Det er den ene ting.

Den anden ting handler om det med forebyggende initiativer, og der er jeg fuldstændig i, at det her er et spørgsmål om, hvad det koster at lade være, og derfor er det heller ikke en begrænsning for os, at der skal komme tal fra Finansministeriet om, hvad vi tjener på at lave den her indsats. Det er alene et spørgsmål om, hvad det er for en konkret udgift, vi pålægger kommuner eller regioner.

Kl. 11:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:37

Trine Torp (SF):

Tak for det. Og det hørte jeg også godt at Enhedslistens ordfører sagde i svarene på spørgsmålene, altså at det ikke var afgørende for Enhedslisten, hvad det her kom til at koste, men at man gerne vil have klarhed over det – og det synes jeg selvfølgelig er helt fint. Det vil jeg også gerne have; jeg vil også gerne vide, hvad man tænker man skal proppe i det i første omgang.

Det blev bare meget tydeligt for mig, at det nok i virkeligheden er hovedknasten – altså det her med, at man ikke har et præcist beløb. Og der må jeg bare sige, at jeg har set mange beslutningsforslag – også fra Enhedslisten – i den her Folketingssal, hvor man ikke har haft et præcist beløb på forslaget. Og der behøver man ikke, tænker jeg, at feje det af bordet på den måde.

Kl. 11:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) Forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til kulturministeren:

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens holdning til historieskrivning i statsligt regi, som den f.eks. udfolder sig ved statens museer, og deler regeringen stadig den principielle holdning, der kom til udtryk i forslag til vedtagelse nr. V 26 den 26. januar 2017, hvori det hedder, at »den bedste vej til forsoning vil være en åben dialog om historien på grundlag af en fri og uensureret historieforskning«, og »Folketinget fastholder dermed sin parlamentariske tradition for ikke at udstede domme over historiske begivenheder«?

Af Henrik Dahl (LA) og Morten Messerschmidt (DF).

(Anmeldelse 09.11.2021. Fremme 11.11.2021).

Kl. 11:39

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Kl. 11:39

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 18. januar 2022, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Og jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside. Mødet er hævet. (Kl. 11:39).